

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2009. szeptember 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hitelezési csalás büntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Zala Megyei Bíróság 2008. május 15. napján kihirdetett 3.B.32/2007/19. számú ítéletét az alábbiak szerint **változtatja meg:**

A vádlott terhére megállapított bűncselekményt 2 rb hitelezési csalás büntettének (Btk. 297/A.§) minősíti.

Ezért a vádlottat - halmazati büntetésül - 1 (egy) év börtönbüntetésre ítéli.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Zala Megyei Bíróság 3.B.32/2007/19. szám alatti ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki hitelezési csalás büntettében / Btk.297/A.§/. Ezért 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozóan megállapította, hogy az az államot terheli. A vádlottat az ellene tartozás fedezetének elvonása büntette / Btk. 297.§ /1/ bekezdés/ vádja alól felmentette. Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére jelentett be fellebbezést, részbeni felmentése miatt, bűnösségének e bűncselekményben történő megállapítása érdekében, a hitelezési csalás eltérő minősítése, csalás büntettekénti értékelése, vele halmazatban magánokirat-hamisítás vétségében történő bűnösség kimondása és súlyosabb büntetés kiszabása végett, melyet a Győri Fellebbviteli Főügyészség átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen módosított formában, a megállapított minősítés megváltoztatása és a büntetés súlyosítása érdekében tartott fenn. Álláspontja szerint ugyanis az első fokú bíróság a felmentéssel érintett bűncselekmény kapcsán helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vád keretei nem tették lehetővé, hogy a bíróság szélesebb körben értékelhesse a terhelt fedezetelvonó cselekményét, ugyanakkor a vádban szereplő e

bűncselekményre vonatkozó tényállás nem állhat kapcsolatban a hitelező kielégítésének 2005-ben történt meghíúsulásával. Ezért az ügyészi fellebbezést e körben nem tartotta fenn. Ugyanakkor úgy vélte, hogy a megyei bíróság az egyébként mindenben megalapozott tényállás alapján helytelen következtetést vont le a vádlott szándékára, s ennek eredményeként tévesen minősítette a másik cselekményt. A rendelkezésre álló bizonyítékokból - nem sértve a felülmérlegelés tilalmát - pusztán tényről tényre történő megfelelő következtetéssel az vonható le, hogy a vádlott tudatának át kellett fognia, miszerint valós adatok szolgáltatása esetén az adott hitelhez nem juthatott volna, annak visszafizetésére reális lehetősége a jövőben nem lesz. Ebből pedig adódik, hogy magatartásával a csalás valamennyi tényállási elemét kimerítette, így az helyesen a Btk. 318.§ /1/ bekezdésébe ütköző és az /5/ bekezdés a/ pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás bűntetteként értékelendő halmazatban a Btk. 276.§-a szerint minősülő magánokirat-hamisítás vétségével. E minősítés mellett az első fokon alkalmazott joghátrány nem áll arányban a törvényes minősítéshez kapcsolódó cselekmény társadalomra veszélyességével, ezért tartamának jelentősebb mértékű felemelése indokolt.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő és a vádlott az ügyészi fellebbezés elutasítását és az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. A védő nem értett egyet ugyanis az ügyészi állásponttal a tekintetben, hogy a vádlott magatartásának következtében a sértett kár érte. E vonatkozásban hivatkozott a megyei bíróság által az ítélet 20. oldal első bekezdésében kifejtett álláspontra is, mely véleménye szerint a bizonyítékok mérlegelésén alapul, felülmérlegelésére ekként a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség. Meggyőződése szerint a hitelintézetet azért nem érte kár, mert az újabb hitelt teljes egészében a korábbi hitelek előtörlesztésére fordították, a felvett hitellel ekként a vádlott, illetve cége nem rendelkezett. Megismételve az első fokú eljárásban előadott védekezést, vázolta azokat a körülményeket is - így az inkei major leégését, az azzal kapcsolatos biztosítási jogvitát -, amelyek a kölcsön visszafizetését a vádlott önhibáján kívül lehetetlenné tették.

A vádlott ugyancsak azokra a körülményekre világított rá, amelyek álláspontja szerint azt igazolják, hogy a hitelt nem jogtalan haszonszerzési céllal és a vissza nem fizetés szándékával vette fel. Az első fokon terhére rótt hitelezési csalás bűntette vonatkozásában felelősséget továbbra is elismerte és kérte az első fokú ítélet helybenhagyását.

A fellebbezésre tekintettel az ítélető tábla a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást felülbírált, kivéve a fellebbezéssel nem támadott felmentő rendelkezést, mivel az ekként nem képezte a felülvizsgálat részét.

Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság az eljárási szabályokat betartva megfelelő körben folytatta le a bizonyítási eljárást. Beszerzett és tárgyalás anyagává tett minden olyan bizonyítékot, amely a vád keretei közt a tényállás megállapításához szükséges volt. A tényállást ezen bizonyítékok okszerű, logikus értékelésével, mérlegelésével állapította meg, amely ezáltal minden szempontból megalapozott. Személyi részében kell csupán az időközben bekövetkezett változásokra tekintettel kiegészíteni a Be.352.§ /1/ bekezdés a/ pontja alapján azzal, hogy a vádlottat az ítéletben felsorolt elítélésein túl a

Nagykanizsai Városi Bíróság a 3.B.748/2005/30. szám alatti ítéletével, mely a Zala Megyei Bíróság Bf.163/2007/11. szám alatti határozatával 2007. október 16. napján emelkedett jogerőre 2 rb sikkasztás büntette miatt 10 hónapi börtönbüntetésre és két év közügyektől eltiltásra ítélte. Ez utóbbi büntetést és korábbi elítéléseit a Somogy Megyei Bíróság a Bk.394/2007/3. szám alatti ítéletével, mely a Pécsi Ítéltábla Bkf.19/2008.szám alatti határozatával 2008. március 11. napján emelkedett jogerőre összbüntetésbe foglalta. Az összbüntetés tartamát 11év 6 hónapi fegyházbüntetésben állapította meg. A vádlott jelenleg ezt a büntetését tölti.

Ezzel a kiegészítéssel a megyei bíróság ítélete teljes mértékig megalapozott, így alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának is. A tényállás alapján helyesen vont következtetést a megyei bíróság a vádlott bűnösségére, helyes a bűncselekmény megnevezése, jogi minősítése is. Ez utóbbival kapcsolatosan azonban az első fokú bíróság indokait az ítéltábla nem mindenben tudta osztani. A megyei bíróság indokolása szerint /ítélet 20. oldal utolsó bekezdés/ határozatát az igazságügyi könyvszakértő azon megállapítására alapozta, hogy a cég könyvelési anyaga és bankszámla forgalma alapján csupán „valószínűsítette”, miszerint a **B.T.** Kft-nek nem volt reális lehetősége a kölcsön visszafizetésére. A szakértő ilyen tartalmú megállapításával túllépte szakértői kompetenciáját, a kérdés, amelyben állást foglalt nem szakkérdés, így a tényállás megállapításánál nem lehet irányadó. Ugyanakkor az eset összes körülményének vizsgálata után az ítéltábla sem látott elegendő és minden kétséget kizáró egyéb bizonyítékot arra, hogy a vádlott a hitel felvételével megvalósította a csalás büntettét, vagyis eleve a vissza nem fizetés szándékával, a sértettnél mindenképpen károkozást eredményezően igényelte és vette fel az adott összegű kölcsönt. A jogtalan haszonszerzést ugyanis úgy a hitelezési csalás, mint a csalás is magában foglalja. A hitelezési csalásnál a jogtalan haszon éppen abból következik, hogy a valós adatokat tartalmazó okiratok alapján a hitelező nem juthatna a kérdéses hitelhez. Ezáltal a kölcsön összege nála akkor is jogtalan haszonként jelentkezik, ha azt a szerződési feltételeknek megfelelően visszafizeti. A csalás ennyiben tér el az előbbi bűncselekménytől, hogy az elkövető már a hitelfelvétel időpontjában is tisztában van, illetőleg tisztában kellene lennie azzal a ténnyel, hogy a kölcsönt nem akarja, vagy nem tudja visszafizetni. Kétségtelen, hogy a **B.T.** Kft gazdálkodásában számos olyan körülmény volt feltárható a bizonyítási eljárás során, amely abba az irányba mutat, hogy a vádlottnak nem volt reális lehetősége a hitel felvétel időpontjában a kölcsön visszafizetésére. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott a maga módján mindent megtett a cég további működtetése, nyereségessé tétele érdekében, szerződéses kötelezettségének, mely után a felmondás időpontjáig csak a kamatokat kellett törlesztenie, akár határidőcsúszásokkal, akár az előírtnál kisebb összegek befizetésével, de megpróbált eleget tenni. Semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre a tekintetben, hogy az adott hitel fennmaradó részét annak céljától eltérő módon - saját céljaira - használta volna fel. Az akkori gazdasági helyzet ismeretében adott magatartása, az ún. előremenekülés nem olyan egyedi eset, amely alapján nála a csalási szándékra egyértelmű következtetést lehetne vonni. Magatartása ugyanakkor valóban kimeríti a Btk. 297/A.§-ában írt hitelezési csalás valamennyi tényállási elemét. A tényállásból megállapíthatóan a vádlott két időpontban, két hitelszerződés alapján, két különböző összegű hitelt vett fel a hitelintézettől. Mindezt a megyei bíróság a vádlott cselekményének rendbeliségét illetően nem vette figyelembe, az adott magatartást egy

rendbeliként értékelte. Az ítélet tábla megítélése szerint a kétszeri hitelfelvétel a folytatólagosság egységébe sem vonható, mivel a bűncselekmény törvényi tényállási részét képező kétszeri hamis magánokirat felhasználásra nem ugyan abban a jogviszonyban került sor. Ebből következően a cselekmény 2 rendbeliként minősül, ezért az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét megváltoztatta a Be. 372.§-a alapján, s halmazati büntetést szabott ki a vádlottal szemben. Nyilvánvaló, hogy az állandóan követett bírói gyakorlatnak megfelelően az ügyészség is csak a bűncselekménynek csalásként minősítése esetén látta vele halmazatban megállapíthatónak a magánokirat-hamisítás vétségét. A hitelezési csalás büntette és a magánokirat-hamisítás vétsége halmazatban történő megállapítására ugyanazon cselekmény kapcsán nem kerülhet sor. A büntetés kiszabása során az ítélet tábla a megyei bíróság által helyesen feltárt bűnösségi körülményekre volt figyelemmel. A hitelezési csalás büntette vonatkozásában a törvény nem differenciál a csalárd módon felvett hitel összegét illetően, ez utóbbi körülmény azonban a büntetés kiszabása során az adott büntetési tételkeretek közt nyilvánvalóan értékelést kell, hogy nyerjen. A vádlott által felvett hitel összege, ezáltal a cselekmény társadalomra veszélyessége annál jóval nagyobb, mint ahogy azt az első fokú bíróság értékelte, ezért az ítélet tábla úgy ítélte meg, hogy első fokon kiszabott büntetésnél magasabb tartamú büntetés kiszabása indokolt, ezért a vádlottat a Btk. 85.§-a aszerint, halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre ítélte. Az első fokú bíróság ítéletének további rendelkezései törvényesek, ezért az ítélet tábla egyebekben a megyei bíróság ítéletét a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

G y ő r , 2009. szeptember 1. napján

Dr.Nagy Zoltán sk.	.Takácsné dr.Helyes Klára sk.	.Csák Csilla sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Záradék:

Ezzel az ítélettel a Zala Megyei Bíróság 2008. május 15. napján kelt 3.B.32/2007/19. szám alatti ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r , 2009. szeptember 1. napján

.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kiadó: